

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, KEDD, 1924 augusztus 5.

212. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Cselekvést vár a magyarság

Az SHS. királyság egyik nagytekintélyű politikusa, akinek állásfoglalása a válság egyes fázisaiban döntő hatása volt s aki a most uralomra kerülő rezsim egyik csoportjának vezetője, a következő szavakkal fordult a *Bácsmegyei Napló* beogradi szerkesztőjéhez:

— Hol vannak most a magyarok? Hogy hiányozhatnak akkor, amikor egyetlen beszélgetéssel mindent meg lehet nyerni? . . .

. . . Emlékeztetes, hogy — mintegy három héttel ezelőtt — a feloszlott Magyar Párt vezetőinek többsége megbeszélésre jött össze azokkal, akik a magyarság újjászervezésének kezdeményezői voltak. Ezen a megbeszélésen örvendetesen egyhangú határozatot hoztak, amelyben kimondták: soha nem zárkóztak és soha nem zárkóznak el az elől, hogy a konszolidáció kiépítésében, az alkotómunkában a kormányt támogatásuk. A magyarság hajlandó minden feléje nyújtott becsületes kezdet elfogadni. De minden tárgyalás előfeltétele: a Magyar Párt működésének engedélyezése.

Amikor a *Bácsmegyei Napló* e határozat jelentőségét a nyilvánosság előtt fölmérte, őszinte örömmel és föltétlen helyesléssel fogadta a tárgyaláson résztvevőknek azt az álláspontját, mely e rezolúcióban kifejezésre jutott. Ez az álláspont — mint a *Bácsmegyei Napló* kimutatta — örvendetes eltérés attól az intranzigenciától, melyet a Magyar Párt vezetőinek egy része korábban elfoglalt s mely — mint egy alkalommal már bebizonyítottuk — hozzájárult annak az atmoszférának kialakulásához, melyben a Magyar Párt feloszlásának terve megszületett.

A rezolúció egyik kijelentése szerint a magyarság vezetői az érdemleges tárgyalások fölvételét az illetékesektől várják. A *Bácsmegyei Napló* már akkor megírta, hogy milyen helyes, bölcs, körültekintő és megfontolt a rezolúcióban kifejezett álláspont, taktikai szempontból épen annyira kifogásolható az az elhatározás, mely a tárgyalások megkezdését egyedül és kizárólag a másik — a hatalmon lévő — fél kezdeményezésétől, elhatározásától, rákényszerítettségétől teszi függővé. Már akkor azt mondtuk, a magyarság vezetőinek nem kell várni, amíg szóbadílnak vele, a magyarság vezetőinek keresni, teremteni, — ha lehet — a hajánál fogva kell előrragatni az alkalmat, melyben jogokat nyerhet a magyarság számára s a Magyar Párt visszaállításának útját egyengetheti. Mint ahogy a rezolúció érdem-

leges tartalma a *Bácsmegyei Napló* álláspontjára helyezkedett, épen úgy a mai események taktikai kérdésekben is a mi álláspontunkat igazolják.

Megalakult az új kormány azokból a politikusokból, akik a legelősebben foglaltak állást a Magyar Párt feloszlása ellen, a nemzetiségi kisebbségek szervezkedési szabadsága mellett s akik törvénytelennek és alkotmányellenesnek bélyegezték a Magyar Párt feloszlását. Szeretettel kérdezzük: a magyarság és a magyarság vezetői kiket tarthatnak a kormány tagjainál illetékesebbnek arra, hogy a Magyar Párt működésének engedélyezése, a magyarság sérelmeinek orvoslása, törvényes kívánságainak teljesítése kérdéseiben tárgyalásokat kezdjen. Szabad-e, lehet-e megvárni azt, amíg az új kormányunk ideje marad olyan — valljuk be — ránézve kényes s ránézve politikailag nem elsőrendű fontosságú kérdéssel való foglalkozásra, mint amilyen a Magyar Párt feloszlásának ügye. Az új rezsim azt mondja, hogy likvidálni fogja a régit, új embereket és új közéleti szellemet ígér. Az új garnitúra megszervezése, az új atmoszféra megteremtése azoknak a sérelmeknek orvoslása, melyeket a kormánypartok s a kormánypartok hívei szenvedtek s azoknak a kívánságoknak teljesítése, melyeknek a kormánypartok közvetlen politikai fontosságot tulajdonítanak, — rendkívüli nagy munkát s rendkívüli sok időt igényelnek. *S ezalatt a magyarság ne legyen mást, csak várjon türelmesen?* Várja szótlánul, sürgetés nélkül, ölbetett kezekkel, míg majd rákerül a sor? Ki az, aki nyugodt lelkiismerettel és becsületes szándékkal helyeselni tudja a hallgatásnak, a némaságnak, a semmittevésnek taktikáját. Az új rezsim első napjai, az első berendezkedések lázas ideje a legkedvezőbb pszichikai momentumok a magyarság nagy sérelmének orvoslására. *Aki ma valamit akar az új kormánytól, az mind Beogradban van s a hatalom átvételének adakozó örömétől várja kérése teljesülését. Csak a magyarság hiányzik ebből a lakodalomból. Csak a magyarságnak ne jusson kalács?* Ime, egy példa:

Krafft István, a Német Párt elnöke — mint a *Bácsmegyei Napló* vasárnapi közléséből kiderül — becsületes jószándékkal és nemes igyekezettel képviseli a magyarság érdekeit s a belügyminiszterrel folytatott tárgyalásai során arra a platformra helyezkedik, hogy a Magyar Párt és a német Kulturbund feloszlásának jogos-

sága felett döntsön a legmagasabb foku bíróság: az államtanács. Nincs senki a magyarok közül, aki ezeken a tárgyalásokon a külön magyar szempontokat — legalább Krafft előtt! — képviselné, aki utbaigazítással, tanáccsal, adatokkal, fölvilágosításokkal látná el Krafftot, a magyarság nagy ügyének e nemes és tiszteletreméltó megbízás nélküli ügyvivőjét. Nincs senki, aki — legalább Krafftot! — figyelmeztetné: a magyarságnak sokkal sürgősebb a Magyar Párt, mint amilyen sürgős a németeknek a Kulturbund. Az első: a politikai szabadság, a második: a kultura szabadsága. A kultura szabadsága: a kenyér, a politikai szabadság: a levegő. Kenyér nélkül még csak valameddig lehet tengődni, de levegő nélkül nincs élet. A Magyar Párt működése nem várhat addig, amíg a Kulturbund megkezdheti működését. A Kulturbund feloszlása idején is működött, élt és szervezkedett a Német Párt, a politikai jognélküliség szűgyenét és tehetetlenségét a németek nem is érezhetik olyan sulyosan és olyan fájdalmasan, mint a magyarok. És nincs senki, aki — legalább Krafftot! — fölvilágosítaná arról, hogy a volt Magyar Párt vezetői még be sem adhatták az államtanácsnak a panaszt s így az államtanácsnak még módja sincs arra, hogy a feloszlás jogtalanságát megállapítsa. A *Bácsmegyei Napló* vasárnapi vezércikkéből a magyarságnak e megcáfolatlan szavú és gyújtó igazságú védőírattól kiderült az is, hogy a volt Magyar Párt vezetői csak a legnagyobb utánjárással s csak nagy késéssel kapták meg a feloszlást elrendelő írásos határozatot s csak abból szereztek tudomást azokról az indokokról, amelyeket az államtanács előtt meg kell semmisíteniök. A Kulturbund feloszlása alkalmával kézbesítették az írásos határozatot is, aminek következtében a Kulturbund feloszlása ellen a bírói panasz már hetek óta az államtanács előtt feküdhetik, míg a Magyar Párt panasza csak hetek múlva kerülhet oda.

Sem a célszerűség, sem a politikai szükségesség, sem a sérelem közössége nem indokolják tehát, hogy a Magyar Párt nézve ugyanaz a megállapodás létesüljön, mint ami a Kulturbund további működésére nézve helyes és kívánatos lehet. A Magyar Párt és a Kulturbund működésének zavartalansága kívánja a feloszlás törvénytelenességét megállapító bírói határozatot — mondja a tervbevett megoldásnak indokolása. Bátrak vagyunk azt mondani, hogy: nem kívánja. A betiltás és a feloszlás mindig a tényleges hatalom kezében van s ha egyszer a hatalom birtokosai beakarják

tiltani, a bírói ítélet nem fogja megvédeni a betiltás és feloszlás ellen. Ha nem védte meg az alkotmány, nem védte meg a törvénybe iktatott nemzetközi szerződések, illuzió lenne abban reménykedni, hogy a bírói ítélet meg fogja védeni. Az erőszak mindig talál indokot s ha ezt az indokolást törvénytelennek is bélyegzi a bírói ítélet, az erőszak, ha össze akarja majd törni az alkotmányos jogokat, kohol majd más indokot.

A magyarság nem nézi le a bírói ítélet morális hatását, de a magyarságnak sokkal fontosabb a politikai szabadság és sokkal fontosabb a Magyar Párt, mint a bírói ítélet. És főként — sokkal fontosabb a Magyar Párt ma, mint a bírói ítélet a bizonytalan jövőben. Még akkor is, ha a jószándék meg akarja rövidíteni ezt a bizonytalan jövőt. A bírói ítélet eszthetikai szépségénél a magyarság többre becsüli a politikai szabadság kézzel fogható előnyeit. *Bírói ítéletre a feloszlott kormány nyúl szemben volt szüksége a magyarságnak, de a feloszlást elítélő kormánytól nem a bírói eljárás megrövidítését, hanem a Magyar Párt működésének engedélyezését kívánja a magyarság.*

Ezek azok a szempontok, melyek a magyarság vezetőit a meddő várakozás helyett teremtő cselekvésre készítik. A magyarság nemcsak a kormánytól vár cselekvést, de a saját vezetőitől is. S a magyarság vezetői nem maradhatnak tétlenek akkor, amikor „egyellen beszélgetéssel mindent meg lehet nyerni.”

A kormány tiltakozik

a jóvátételi bizottság részéről tanúsított mellőzés ellen

Miért nem hívták meg az S. H. S. királyságot Londonba?

Beogradból jelentik: Az S. H. S. királyság — mint a *Bácsmegyei Napló* megírta — nem kapott meghívást a jóvátételi bizottság most folyó londoni ülésére, amelyen a német jóvátételi szállításközlő tanácskoznak. A kormány értesülésünk szerint már tiltakozott a szövetséges hatalmakkal a meghívás elmaradása miatt és ugyanilyen lépést tett a japán kormány is, amelyet a konferencia összehívói szintén mellőztek.

Ezzel kapcsolatban újból felmerült az a kérdés, hogy nem egészen világos a jugoszláv kormány helyzete a jóvátételi bizottságban. A jóvátételi bizottság illetékességéről és az egyes államok részvételi jogáról úgy a versaillesi, mint a saint-germaini szerződés intézkedik ugyan, azonban a két békeszerződés között ellentét van ebben a kérdésben. A versaillesi szerződés sokkal szé-

lejobb alapon biztosítja az S. H. S. királyság részvételét, mint a saint-germaini békeszerződés. A mostani londoni ülésre azzal az indoklással nem hívták meg az S. H. S. királyságot és Japánt, hogy e két államot nem érintő kérdésekről van szó a tárgyalásokon. A kormány ezzel szemben azon a véleményen van, hogy a jóvátételi bizottság ülésén tárgyalt tárgyak körül érdeklik az S. H. S. királyságot és ezen az alapon kérte meghívását.

Starakanizsa város a polgármesteréért

Száztagu küldöttség megy Beogradba Pánics Antal érdekében

Több ízben megemlékeztünk arról a hajszáról, amelyet nacionalista körök segítségével indítottak Pánics Antal sztarakanizsai polgármester ellen. Legutóbb azon a címen támadták meg a népszerű polgármestert, hogy a szerbeket mellőzi és a hivatali állásokat magyarokkal tölti be. Erre a vádra a sztarakanizsai tisztviselők nemzetiségi számarányának konkrét adatai cáfolnak rá.

Mint Sztarakanizsáról jelentik, azok, akik a hajszá háttérben meghuzódnak, most a kormányváltozást akarják felhasználni arra, hogy Pánics Antalt a helyéből kimozdítsák és a maguk jelöltjét állítsák a város élére. Ezzel szemben Sztarakanizsa lakosságának túlnyomó többsége nemzetiségi és pártkülönbség nélkül azt kívánja, hogy a polgármesteri állást ne dobják oda zsákmányul a pártérdekeknek. Pánics Antal a tudásával, igazságával és a nép iránt tanúsított megértésével közmelegedést és becsülést vívott ki polgármesteri működése alatt és ennek demonstrálására a lakosság elhatározta, hogy száztagu küldöttséget meneszt Beogradba. A küldöttség az egész lakosság nevében kérni fogja a belügyminisztert, hogy Pánics Antalt hagyja meg állásában és rá fog mutatni a polgármester ellen indított hajszá igazi okaira.

Fraknoi püspök

a numerus clausus mellett

Az ősz történetirő feltűnő nyilatkozta

Budapestről jelentik: Fraknoi Vilmos püspök, az ismert történetirő egyik budapesti lap munkatársa előtt nyilatkozatot tett közzé többek között a numerus clausus-ról is, amelyről a következőket mondta:

— Azt tartom a legideálisabb kulturpolitikának, ha mindenkit tanulni hagyunk és megadjuk a tömegeknek is a lehetőséget a tanulásra. Ha azonban ez a kérdés szemita vagy antiszemita szempontból érdekl, a következő a válaszom: nem vagyok antiszemita, de egészségtelennek tartom azt a fölfogást, amely a zsidóság számára korlátlan lehetőséget nyújt a főiskolák és az egyetemek látogatására. Nem szeretek általánosítani, azonban a numerus clausust abban az értelemben, hogy a tudományos pályák zsidó ifjúsággal való elözönlését korlátozza, helyesnek tartom. Ez nem jelenti azonban azt, hogy azonosítom magamat az utóbbi évek eseményeivel, amelyeknek a karakterét társadalmi, felekezeti és faji harcok adják meg.

Az ősz főpap — részben önmagának is ellentmondó — nyilatkozata nagy feltűnést keltett mindenütt, főként azért, mert Fraknoi Vilmos a magyar püspöki kar egyetlen olyan tagja, aki nem született kereszténynek, hanem gimnáziumi tanulmányainak elvégzése után magyarosította meg nevét Franck-ról Fraknoira és tért át a zsidó vallásról a katólikus hitre.

A kormány helyet akar adni a magyarságnak a közigazgatásban

A kiszélesített tanácsban számarányának megfelelő helyet biztosítanak a magyarságnak

A szubotici városi közigazgatás átszervezése néhány napon belül megtörténik. Sem az új főispán, sem a polgármester kinevezése eddig még nem érkezett meg Szubotícára és valószínű, hogy a kormány intencióinak megfelelően a közigazgatás új vezetői már csak a parlament szerdai első ülése után foglalják el hivatalukat, mert a kormány csak parlamenti bemutatkozása után akarja a tisztviselők kicserélését nyilvánosságra hozni.

A közigazgatásban várható változásokkal kapcsolatban a magyarságot a legközvetlenebbül az a terv érdekli, amely a magyarságnak a szubotici városi közigazgatásba való bevonását célozza. A kiszélesített tanács kicserélésével egyidejűleg ugyanis a magyarság képviselőinek is nagyobb és számarányának megfelelő helyet akarnak biztosítani a közgyűlésen és utabban felvetődött az a terv is, hogy a magyarságnak a városi tanácsban is kellene egy helyet biztosítani.

Ezekre a tervekre vonatkozólag érdeklődtünk teljesen beavatott helyen, ahol a következő információkat szereztük:

A bunyevác-sokác-párt minden erejével oda fog hatni, hogy a Vajdaságban minél előbb tartsák meg a községi választásokat és ebben az esetben önmagától megoldódik az a kérdés, hogy a magyarság is számarányának megfelelő képviselőt szerezzen úgy a közgyűlésen, mint általában a városi közigazgatásban, tekintettel arra, hogy ezeken a községi választásokon már a magyarság is gyakorolná választójo-

gát. Minden valószínűség szerint még az ősszel sor kerül a községi választásokra, amelyek bizonyosan megfelelő helyet biztosítanak a magyarságnak, annál is inkább, mert a belügyminiszter ígérete szerint a választói névjegyzékeket előzetesen kiigazítják, úgy, hogy most már minden jogosult magyar nemzetiségű választó is bekerül a listába.

Csak abban az esetben, ha a községi választások — minden eddigi terv és ígéret ellenére — még tovább is késnének, kerülne csak sor a kiszélesített tanács belügyminiszteri felmentésére és új kiszélesített tanács kinevezésére. Erre az esetre a helyi kormányzópartokban megvan a hajlandóság, hogy az új közgyűlésben az eddiginél jóval több helyet biztosítsanak a magyar nemzetiségű lakosságnak. A bunyevác-sokác-párt épp a maga tapasztalataiból tanulta meg, hogy milyen súlyos sérelmet jelent a lakosság túlnyomó többségének a közigazgatásból való kizárása és az a párt, amely e sérelem orvoslását olyan gyakran és erőlyesen követelte, nem eshet most abba a hibába, hogy másokkal szemben ugyanilyen sérelmet kövessen el. A demokrata-párt szubotici szervezete pedig el van rá szánva, hogy a helyi pártok és a nemzetiségek között valóban megteremtse a megértést és a békés együttműködést és az állampolgári jogegyenlőség hathatós demonstrálása érdekében foglalkoznak a demokraták körében azzal a tervvel, hogy az egyik tanácsnoki állást is a lehetőség szerint átengedjék a magyarságnak.

A német delegáció elutazott Londonba

Hughes amerikai államtitkár Ebert birodalmi elnöknel

Berlinből jelentik: A német delegáció Stresemann külügyminiszter vezetésével hétfőn reggel a Friedrichstrassei vasúti állomásról különvonaton Londonba utazott. A delegációt a vasúti állomásra Marx kancellár is kikísérte, aki az elutazás előtt rövid megbeszélést tartott Stresemannal. A német sajtó képviselői közül sokan kísérték el a delegációt, amely hétfő éjjel valószínűleg már megérkezik az angol fővárosba.

Hughes amerikai államtitkár, aki Berlinben időzik, nyilatkozott a Berliner Tagblatt munkatársának a londoni konferenciáról. A nyilatkozatban Hughes kijelentette, meggyőződése, hogy a világ a béke és a gazdasági újjászülés új korszaka előtt áll.

Hughes államtitkár egyébként vasárnap látogatást tett Ebert birodalmi elnöknel és hosszasan tanácskozott vele.

A birodalmi elnök a konferencia után az amerikai külügyi államtitkárt villásreggelin látta vendégül, amelyre hivatalos volt Stresemann külügyminiszter is és a német pénzügyi világ több neves képviselője. Mendelssohn, Strauss és Schwabach.

Londonból jelentik: Az angol sajtó kiemeli, hogy a németek meghívása egybeesik a hadüzenet tizedik évfordulójával. A Daily Telegraph azt írja, hogy a németek még mindig felboríthatnak, ha a Ruhr-terület katonai kiürítésének a megjelölt határidőnél sokkal gyorsabb tempóban való keresztülvitelét követelik.

A Daily Herald hangsúlyozza, hogy a franciák beletörődnek a Ruhr-terület katonai kiürítésének két éven belül leendő megállapításába,

bizottság, amely a német állami bevételek közül a vámokat, a sör-, dohány-, szeszmonopólium és a cukorilletékek jövedelmeit jóvátételi fizetésekre osztja be, elvégezte munkáját s elkészült jelentésével, amelyet Owen Young és sir Josuah Stamp írt alá. A bizottság ezeket a jövedelmeket 60 millió font sterlingben számította ki és arra a végeredményre jutott, hogy ezek a bevételi források előrelátólag sokkal nagyobb hasznot fognak hajtani, amennyiben pedig az előirányzott 120 százalékkal többet eredményeznek, akkor nincs szükség aktív szövetségközi ellenőrzésre.

Kedden értekezletet tartanak a delegációk vezetői

A hat szövetséges állam delegációinak vezetői kedden délelőtt ülést tartanak. A tanácskozáson Herriot javasolni fogja, hogy a konferencia második részének programját állapítsák meg. Egyben előterjesztést fog tenni a francia miniszterelnök, hogy a jóvátételi bizottság a német delegációnak haladéktalanul adja át a Dawes-tervezet végrehajtására irányuló javaslatot, hogy a németek dönthessenek a hatáskörükbe tartozó kérdésekről, kivéve a Ruhr-vidék gazdasági kiürítését, amit a szövetséges hatalmak a német kormányval folytatandó külön tárgyaláson fognak tisztázni.

Jugoszláviai buza a budapesti tőzsdén

A magyar kormány megengedte a külföldi gabona vámmentes bevitelét

Az S. H. S. királyság és Magyarország közt június 1-én életbelépett vámegegyezmény egyre intenzívebbé teszi a két állam kereskedelmi kapcsolatát. A vámegegyezmény különösen most kezdi éreztetni kedvező hatását, amikor a magyar malmok külföldről is kénytelenek gabonát importálni és az import szempontjából elsősorban a vajdasági gabona jöhet tekintetbe.

A magyarországi kedvezőtlen aratási eredmények miatt a magyar kormány vasárnap rendeletet adott ki, amelyben visszaállítja az évek óta betiltott örlési forgalmat és a külföldi gabona bevitelét megengedi.

A rendelet szerint a malomvállalatok engedélyt kaphatnak arra, hogy vámkülföldről búzát és rozst megörles végett a behozatali, kikészítési, előjegyzési eljárásban külön behozatali engedély nélkül behozhassanak. Az ilyen engedély alapján behozott buza- és rozsmennyiség, illetőleg az azokból előállítható s alább meghatározott arányú örlémény a tényleges behozataltól számított legkésőbb három hónap alatt vámkülföldre feltétlenül kiendő. Az engedélyt a földmivelésügyi és kereskedelemügyi miniszterekkel egyetértőleg a pénzügyminiszter adja meg. Az engedély legfeljebb 1925 április 30-áig terjedő hatállyal adható meg. E rendelet folytán a hétfői tőzsdén — mint Budapestről jelentik — nagyobb kérések történetek jugoszláviai búzában.

A hétfői budapesti terménnytőzsdén nyitáskor gabonafélékben a kínálat volt tulsúlyban, úgy ide, mint tavalyi termésű búzát kielégítő mennyiségben kínálnak. A vételkérnyitáskor tartózkodó, a malmok 410—415.000 K-ás pénzájlanlat tesznek búzára.

Rozsban is élénkebb a kínálat, nyitáskor 350—355.000 K között kínálták budapesti paritásban az idei termésű rozst. Jugoszláv gabonában is van kínálat.

A malmok szombaton és hétfőn délelőtt jelentékeny tételeket kötöttek le jugoszláv gabonában. Több száz vagonra tehető az eddig lekötött búzamennyiség, amelynek ára budapesti paritásban 76 és fél kg.-os sulyminőségben, 177—180 cseh koronás alapárnak felel meg.

60 millió font a német állami bevételek jóvátételi részesedése

Londonból jelentik: A Dawes-terv értelmében alakított organizációs

Szuboticaí és sentai

küldöttségek a belügyminiszternél

A kiszélesített tanácsok kicserélését kérték

Beogradból jelentik: Hétfőn reggel a suboticaí demokratapártnak nagyobb küldöttsége érkezett dr. Popovics Milivoje vezetésével Beogradba. A küldöttséghez csatlakozott a sentai demokraták deputációja is és együttesen felkeresték Petrovics Nasztáz belügyminisztert. A suboticaiak arra kérték a belügyminisztert, hogy a mostani kiszélesített városi tanácsot oszlassa fel és új tanácsot nevezzen ki, amelyben a demokraták az eddiginél nagyobb számban legyenek képviselve. A sentaiaik ugyanezt a kérést terjesztették elő, továbbá azt kívánták, hogy a régi kormány által elbocsátott demokrata tisztviselőket helyezzék vissza állásukba.

A belügyminiszter a küldöttségnek ígéretet tett arra, hogy a kérelmet teljesíteni fogja.

A fascizmusnak készen kell lenni a cselekvésre

Mussolini beszéde a fascisták kongresszusán

A fascisták kongresszusán, amelynek megnyitására már beszámoltunk, Mussolini nagy beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy a pártvezérség és a miniszterelnökség kétféle eleme tökéletes egységet alkot.

A sajtószabadságról szólva, kijelentette, hogy a sajtószabadság tulajdonképpen nincs korlátok közé szorítva. Semmiképpen sem kell sajnálni, hogy egyesek, akik kedvező időkben csatlakoztak a fascizmushoz, most eltávolodnak tőle, mert ezek az emberek nem is volnának képesek tovább is ezen az uton járni.

A fascizmusnak le kell ugyan mondania az erőszak eszközeiről, de nem szabad olyan tulzott szelidséggel eljárnia, hogy mások felfegyverkezessenek és arra kényszeríthessék, hogy kedvezőtlenebb körülmények között szálljon harcba. A fascizmus egyetértést és kiegyenlítődést kíván, de a tulsó oldalon nem mutatkozik az ellenséges magatartás csökkenése. A fascizmusnak minden áldozatra és minden cselekvésre késznek kell lennie a haza védelmére.

Mussolinin a kongresszuson lelkesen ünnepelték.

Bolgár merénylők érkeztek Jugoszláviába

Alexandrov Tódor több politikust meg akar gyilkoltatni

Stípből jelentik: A Cankov-kormány támogatásával Szófiában működő macedon komité mindent elkövet arra, hogy Délszerbiában nyugtalanságot idézzon elő és előkészítse a macedon nacionalista forradalmat. Legutóbb a macedon szervezet központi bizottsága »Szabadság vagy halál« név alatt terror-szervezetet létesített, amelynek szekciója négy-négy és két szekciója két-két tagból áll. A husz terrorista Alexandrov Tódornak esküt tett és ez alkalommal a macedon bandavezér titkos utasításokkal látta el őket. Az eskü után a terroristákat Bregalnica-ba küldték és ennek közelében már mind a huszan állépték a jugoszláv határt. Hír szer szerint valamennyiöknél hosszabb névsor van azokról a személyekről, akiket meg akarnak gyilkolni. A ki-

szemelt áldozatok között több tekintélyes politikus, miniszter, délszerbiai főispán és kerületi előjáró van.

A szófiaí macedon szervezet már előre gondoskodott a Jugoszláviába küldött terroristák családtagjainak ellátásáról arra az esetre, ha a terroristákat elfognák, vagy ha a me-

rényletek alkalmával elpusztulnának.

A délszerbiai hatóságok szófiaí figyelmeztetés alapján minden előkészületet megtettek, hogy a készülő merényleteket meggátolják és a macedon terroristákat kézrekerítsék.

Kormánytámogató liberális radikális-párt alakul a Vajdaságban

Bomlik a novisadi radikális-párt

Noviszadról jelentik: A novisadi radikális-pártban a liberális és konzervatív csoport közötti ellentétek most újabb fázishoz jutottak. Ismeretes, hogy a novisadi pártszervezet a radikális-párt beogradi főbizottságához kizárási indítványt terjesztett fel Vujosevics Radovan, dr. Aradszki Mita és Kllein Predrad ellen. A kizárt tagok közül Vujosevics Radován szombaton megjelent a radikális-párt értekezletén, amiből botrány keletkezett. Vujosevics ugyanis tiltakozott az értekezleten kizárása ellen és miután a földművesek többségének hangulata Vujosevics mellett nyilvánult meg, dr. Szvinyarev elnök jobbnak látta a gyűlést nem folytatni, hanem berekesztette az értekezletet anélkül,

hogy az a napirenden levő kérdéseket letárgyalta volna.

Szvinyarev dr. a novisadi radikális-pártszervezet elnöke egyébként — aki eddig a Gyogyevics Mita képviselő és Vilics Markó vezetésével álló konzervatív csoporthoz tartozott, — most az ellenzékhez csatlakozott. Értesülésünk szerint Szvinyarev dr. és hívei valószínűleg kilépnek a radikális-pártból és a Protics-párti disszidensekkel, valamint az új radikálisokkal együtt meg fogják alakítani a liberális radikális-pártot, amely a radikális-párt régi hagyományaihoz képest demokratikus és liberális politikát fog folytatni és együtt fog működni a Davidovics-kormányt támogató pártokkal.

Jovanovics Ljuba marad a parlament elnöke

A német-párt küldöttsége a miniszterelnöknél

Beogradból jelentik: A parlament szerdai ülésére és a keddi klub-ülésekre lassan összegyűlnek az eddig vidéken tartózkodó képviselők. A hétfői nap folyamán, különösen a kormánypárt tagjai közül érkeztek sokan a fővárosba. A Radics-párt tagjai csak kis számban tartózkodnak még Beogradban s a horvát képviselők zöme kedden érkezik meg. A legteljesebb számban a földművespártiak vannak együtt, akik hétfőn egész napon át ülést tartottak, amelyen előkészítették a keddre összehívott főbizottság részére a határozatot. A demokraták-klub szintén kedden tart ülést, amelyen a kormány deklarációjáról és a párt taktikájáról fognak határozni.

A legnagyobb érdeklődés a radikális képviselői klub ülését előzi meg, amelyen előreláthatólag szóba kerül a parlamenti elnökség kérdése is, miután Jovanovics Ljuba még most sem adott végleges választ Davidovics miniszterelnöknek, hogy megtartja-e állását. A kérdéssel különben rendkívül sokat foglalkoznak politikai körökben, mert sokak előtt problematikus, hogy Jovanovics Ljubának az alkotmányjog szerint valóban le kell-e mondani. A kormány és maga a parlament elnöksége megkérdezte erre vonatkozólag a leghíresebb beogradi jogászokat, akik egyöntetűen úgy nyilatkoztak, hogy a parlament elnökének mandátuma érvényes az október 20-án kezdődő rendes ülésszak megkezdéséig. Az összehívott rendkívüli ülésszak levezetésére is tert tehát Jovanovics Ljuba megbízása, akinek csak az esetben kell lemondania október 20-ika előtt, ha a parlament vele szemben bizalmatlanságot szavaz. Tekintettel arra, hogy a parlament elnöksége rendkívül fontos pozíció, nem valószínű, hogy a

radikális párt kiadná kezéből ezt az állást és Jovanovics Ljuba — akinek mandátuma érvényes a jogászok véleménye szerint — előreláthatólag nem fog lemondani.

A radikálisok egyébként a klub-ülés előkészítését serényen végzik.

A Német Párt küldöttsége a miniszterelnöknél

Davidovics miniszterelnöknél hétfőn délben megjelent a Német Párt főbizottságának küldöttsége, amelyet dr. Krafft István vezetett a miniszterelnök elé. A küldöttség tagjai voltak: dr. Skoberne celjei ügyvéd, Jaisel Henrik sombori nyugalmazott főszolgabíró, Moser Ferenc zemuni polgármester, Ripp Ferenc djakovói gyáros és Wilhelm Jakob becske-reki földbirtokos. A miniszterelnökkel a küldöttség ismertette a párt vasárnapi ülésén hozott határozatot és üdvözölte a miniszterelnököt abból az alkalomból, hogy a kormány — mint a nyilatkozatokból eddig kitudt — a törvényes rend uralmát akarja helyreállítani, az alkotmányos rendszert, amelyben a Német Párt a legnagyobb garanciáját látja a nemzetiségek jogainak megbecsülésére.

Davidovics miniszterelnök ezután hosszasan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

A román-párt is támogatni fogja a kormányt

A román-párt főbizottsága kedden délután Pancsevón ülést tart, amelyen a pártnak és dr. Zsan János képviselőnek az új kormányval szemben tanúsítandó magatartásáról fog határozni. Zsan képviselő tudvalevőleg röviddel a választások után belépett a radikális klubba és a parlamentben a Pasics-kormányt támogatta. Mivel a radikális kormány még a románok szerény kívánságait se teljesítette, a román-párt vezető-

sege májusban Belackván megtartott ülésén összefoglalta a párt követeléseit és azokat ultimátumszerűen átnyújtotta a kormánynak, rövid határidőn belül határozott választ kérve. A kormány a románok követeléseire azonban egyáltalán nem válaszolt és azóta a román képviselő sem látogatta többé a radikális klubot és a Radics-párti képviselők mandátumának igazolásánál, amikor a kormánynak minden szavazatra nagy szüksége lett volna, meg sem jelent a parlamentben. Tekintettel arra, hogy az új kormány az állampolgári egyenlőség elvét hirdeti, valószínű, hogy a román-párt támogatni fogja a kormányt, mindaddig, amíg az a mostani alapon áll. Politikai körökben azt várják, hogy a román-párt főbizottsági ülése a kormánytámogatás mellett fog dönteni.

A minisztertanács ülése

A minisztertanács hétfő esti ülésén a kormány újabb száz-ezer dinár hitelt szavazott meg a leégett Strumica lakosságának segítyezésére. Szusnik közlekedésügyi miniszter, aki most tért vissza körutjáról Beogradba, jelentést tett a minisztertanácsnak tapasztalatairól és közölte, hogy a közlekedési állapotok mindenütt nagyon szomorúak. Petrovics Nasztáz belügyminiszter bejelentette, hogy bezáratta a bledi játékbarlangot, amit a kormány tagjai helyeseltek. A minisztertanács kedden ismét ülést tart

A Radics-párt kitar a kormánnyal kötött megegyezés mellett

Zagrebből jelentik: A Zagreber Tagblatt hétfő délután megjelent száma közli Herceg Rudolf Radics-párti képviselőnek, a Slobodni Dom szerkesztőjének nyilatkozatát, a Radics-párt vasárnapi üléséről és a párt magatartásáról a kormánnyal szemben. Herceg Rudolf kijelenti nyilatkozatában, hogy a párt plenáris ülésén nem nyilvánult meg semmiféle szakadási törekvés és a rezolúció mindkét pontját egyhanguan fogadták el. Azok a képviselők, akik még Zagrebben vannak, kedden valamennyien Beogradba utaznak, hogy résztvegyenek a parlament első ülésén. A megegyezés értelmében a Radics-párt támogatni fogja a Davidovics-kormányt és a vasárnapi határozat első pontja azért hangsúlyozza különösen azt, hogy a moszkvai parasztiinternacionáléba való belépése után is fentartja eddigi politikáját és taktikáját, hogy ez így nem lehet akadály a kormány számára a megegyezés betartása szempontjából. A kormány a moszkvai parasztiinternacionáléhoz való csatlakozás ellenére is bátran elfogadhatja a Radics-párt támogatását.

Amíg a kormány tartja magát a megegyezéshez és betartja a blokk programját, addig számíthat a Radics-párt támogatására. A szerb és horvát nép közti megegyezés csak az új választások után lesz aktuális, amiről most még nem is folynak tárgyalások. A kormány mindenestre köteles lojálisan eljárni, hogy előkészítse a megegyezést. Arra vonatkozóan, hogy a Radics-párt részt vesz-e a kormányban és elfogad-e magasabb tisztségeket, még nem határoztak és e tekintetben Beogradban fog a döntés megtörténni. Radics hazaérkezéséről még nem kaptak értesítést és minden erre vonatkozó hírt és azt a kombinációt, hogy Radics részt vesz a nemzetgyűlés legelső ülésén, a leghatározottabban megcáfolta.

Miből fütenek

a novisadi vagonlakók?

Letartóztatott vasúti tolvajok

Noviszadról jelentik: A novisadi vasúti állomáson a múlt hónapban kifosztottak egy Kragujevácról érkezett vasúti kocsit, amelyből elvittek száz darab lepedőt és száz pár cipőt. Most vasárnap éjjel utabb lopás történt a novisadi állomáson. feltörték egy vagon, amelyből nagy mennyiségű zománczott edényt loptak el. *Parics* Dragovics vasúti komeszár erőyes nyomozást indított a tolvajok kézrekerítésére és kiderítette, hogy a lopást *Radokovic* Bozsidar vasúti fékező, *Jokics* Vása vasúti őr és *Zsivanyics* vasúti fékező követték el. A tolvaj vasutasokat a vasúti csendőrség letartóztatta és átadta a városi rendőrségnek. A három letartóztatott beismerte a lopást és azt is, hogy a kragujeváci szállítmányt is ők dézsmálták meg.

A vasúti tolvajok ügyében folytatott nyomozás során a komeszár azt is megállapította, hogy honnan erednek a fa- és szénszállítmányoknál a kereskedők részéről állandóan panaszolt hiányok? A novisadi állomáson ugyanis mintegy száz vasutas-család lakik vagonokban. Amikor a fával és szénrel megrakott kocsikat abba az irányba tolatják, ahol vagonlakók laknak, ismeretlen tettesek lehajigálnak a kocsikból szenet és fát, amelyet a vagonlakók a pályatestről fölszednek. A tettesek személyét idáig még nem állapították meg, de az már kiderült, hogy a vagonlakók sohasem vesznek fát és szenet, mégis mindig van tüzelő-készletük.

Vakónia,

a világtalanok országa

Csütörtökön kezdődik a vakok bécsi világkongresszusa

Budapestről jelentik: A vakok negyedik egyetemes kongresszusa, amelyen Európából, Amerikából és Ázsiából tizenhat ország vakjai képviselik magukat, augusztus 7-ikén kezdődik Bécsben. Magyarország tizenhat kiküldöttel vesz részt a kongresszuson, amelyet egyidőben tartanak az eszperantisták bécsi világkongresszusával, miután a vakok nemzetközi nyelve is az eszperantó, s így a két egyesülés szorosabb kapcsolatban van egymással. A vakok nagy összejövetelének több érdekes pontja van. Így megállapodás készül az egységes hangjegyről vonatkozólag s ebben a kérdésben szóhoz jut a *Vak Zenészek Világszövetsége* is, amely tavaly alakult meg s amelynek magyar ember, *Holley* Béla zenetanár az elnöke. Foglalkozik a kongresszus az idegen szavaknak a vakok pontírása szerint való egységes fogalmazásával is. Meg fog alakulni Bécsben a *Vak Iparúzó Világegyesülete* is.

A vakok magyarországi konzula, dr. *Bánó* Miklós mérnök, aki mint vak szerzett doktorátust a *műegyetem közgazdasági fakultásán*, a bécsi világkongresszussal kapcsolatban a következő nyilatkozatot adta:

— *Blindolando* szép, hatalmas, nagykiterjedésű ország, átfogja az egész földgolyót, de sötét, komor, virágtalan ország *Vakónia* mindazoknak, akik nem tudták még felismerni benne a tiszta örömeit, a valódi szépségeit kincsekben gazdag területeit. Az államfő, a *direktoro*, a vak, süket és nyomorékközű svéd, a rajongva szeretett *Thilander*, a hivatalos lapnak, az *Esperanta Ligilo*-nak szerkesztője és kiadója. Az ő konzuljai

intézik sorstársaik ügyét a politikai országhatárokon belül. Nem a mindennapi élet gondjaival gondol *Blindolando* vezérkara, — hiszen az a politikai államok és társadalmak feladata, — hanem megépi az egész világ vakjainak szerető együttműködését, amelyből szinte ijesztő gyorsasággal hatalmasan emelkednek

u/ *intézmények, melyek a vakok szellemi színvonalát el nem képzelt széles rétegekben emelik örömteljes magasságokba. Az állam nyelve az eszperantó, melyet a vakok ügyét figyelemmel kísérő intelligens vak ma már sehol a világon nem nélkülözhet.*

Károlyi-kormány alakítását ajánlja

Magyarországnak Turati olasz képviselő

Köztársasági propaganda a magyar legitimisták lapjában

Budapestről jelentik: A *Nemzeti Ujság*, amely a szélső keresztény-nemzeti irányzat egyik vezető lapja, legutóbbi számában *Filippo Turati* olasz képviselő feltűnésteltő nyilatkozatát közli. Turati arra a kérdésre, hogy mi a véleménye Magyarországnak jelenlegi helyzetéről, a következő választ adta:

— Magyarország mindenekelőtt jól tenné, ha megszabadítaná magát a jelenlegi kormánytól, amely mindenben a reakcionárius fascista olasz kormányhoz hasonlít. Véleményem szerint az a politikus, aki a mai kormány helyét elfoglalhatná: *Károlyi Mihály*. Elismerem, hogy *Károlyi* tévedett, amikor annakidején átengedte a hatalmat *Kun Bélának*, de ez a körülmény nem semmisítheti meg azokat a nagy érdemeket, amelyeket politikai szerepese alatt szerzett. Az ő vezetésével a magyarországi szociáldemokrata-párt intellektueljeinek is részt kellene venniük a kormányban. Ezek a rendkívül értékes emberek ma száműzetésre vannak ítélve. *Bécsben és egyebütt s ez a száműzetés öszintén szólva igazságtalan*. De hogy ez megtörténhessék, szükséges, hogy a magyarok felhagyjanak a háborus velleitással. Szükséges, hogy egy olyan kormány alakuljon, amely valóban reprezentánsa legyen a népakaratnak és amely

kész legyen minden garanciát megadni a Habsburgok esetleges visszatérése ellen. Magyarország fehérterroros kormányával egész Európa ellenszenvét felkeltette, elvesztette a bizalmat és a hitelt, amelyeknek hiánya abba a gazdasági káoszba juttatta, hogy ma a koldus kéregető szerepét kell vállalnia. Ezért a helyzetért a felelősség azokra a korumpált és tehetetlen politikusokra hárul, akik három év óta teljesen önkényesen kormányozzák Magyarországot. Ezek természetesen nem a nép választottjai. A Magyarországon érvényben lévő választási rendszerrel a kormány olyan eredményeket ér el, amelyeket éppen akar. Éppen mint Olaszországban a jelenlegi szegényteljes és terrorisztikus rezsim alatt, Magyarországnak mindenekelőtt fel kell hagynia azzal a gondolattal, hogy visszahelyezze *Szent István* trónjára *Károly király* fiát. *Magyarország jövője a demokratikus köztársaság*, amely megsemmisíti a nagybirtokrendszert és a földet a parasztnak adja.

Turati nyilatkozatához természetesen hozzáfűzi a legitimista *Nemzeti Ujság*, hogy az olasz képviselő nincs helyesen informálva a magyarországi viszonyokról és véleményét a magyar ellenzék részéről nyert adatok alapján tévesen formálta meg.

Csendőrök várták a célban

az ezerötszáz méteres magyar uszóbajnokság győztesét

Csalás és sikkasztás miatt letartóztatták Eperjessy Bélát

Budapestről jelentik: A miniszterelnökség épületében vasárnap délelőtt két csendőr jelent meg és a portásnál *Eperjessy Béla* álitólagos miniszteri titkár iránt érdeklődtek. A portás kijelentette a csendőrök előtt, hogy ilyen nevű titkára nincs a miniszterelnökségnek, azonban a választások idején csakugyan dolgozott valami *Eperjessy* a miniszterelnökségen, mint az ébredők propaganda-osztályának tagja. A csendőrök erre *Gogolák Károly* dr. miniszteri tanácsoshoz, a miniszterelnökség személyi ügyeinek referenséhez fordultak, aki megerősítette a portás adatait és kijelentette, hogy nem tud közelebbit a szóbanforgó *Eperjessyről*, mert a választások idején az azóta letartóztatott dr. *Daniel* Sándor ébredő-ügyész vezetésével igen sok ébredő propaganda-titkár hemzsegett a miniszterelnökségen.

A csendőrök jegyzőkönyvet vettek fel a miniszteri tanácsos vallomásától és több tanu kihallgatása után a következőkben állapították meg a tényállást:

A választások idején *Eperjessy Béla* fontos szerepet töltött be a miniszterelnökségen, mint *Gömbös Gyula* választási diktátor bizalmas embere. A választókerületek nagyrészt beutazta és mindenütt agitált az egységes-párti jelöltek sikere érdekében. Többek közt az ő működésének köszönheti mandátumát *Edes Antal* is, akit *Nagy Ferenc*, volt közlelmzési miniszterrel szemben választották meg *Mezőcsát*on, Bor-

sódmegyében. A mezőcsáti »választási propaganda« miatt *Nagy Ferenc bünvádi feljelentést tett annakidején Eperjessy ellen*. *Eperjessy Béla* ki is használta előkelő összeköttetéseit. *Bethlen István* gróf titkáranak adta ki magát és csalások egész sorozatát követte el.

A választások után »szemleutra« ment *Csehszlovákiába*, ahol magyar miniszterelnökségi államtitkárnak mutatkozott be, magyarországi megbízásokat vállalt, nagy összeget vett fel, de semmit sem szállított, mert a pénzeket elsikkasztotta. Az eljárás természetesen nem mezőcsáti büncselekményei miatt indult meg ellene, hanem *csehszlovákiai megkeresés* alapján. Az ügyesség köröző levelet adott ki *Eperjessy Béla* ellen, akit többrendbeli csalás és sikkasztás büntetével vádolnak.

Eperjessy Béla egyike Magyarországnak legismertebb uszóinak. Több mint tizenöt év óta aktív versenyző és amióta először starthoz állt, sora nyerte a versenyeket. A magyar uszóbajnokságok közül minden évben elvitt egy párat *Eperjessy*, aki száz métertől ezerötszázig valamennyi távon egyformán első klaszsis. Az uszásban a magyar rekordokat négyszáz métertől fölfelé az összes rekordokat *Eperjessy Béla* tartja. Mialatt a csendőrök a miniszterelnökségen keresték, *Eperjessy* a *békéscsabai országos uszóversenyen* vett részt, ahol a százméteres stafétában 1 p. 05 mp.-es időt uszott ki, annak ellenére, hogy szokása sze-

rint megint »elcsavarta« magát. A staféta után a körözött szélhámos megnyerte az ezerötszáz méteres uszós ezidei magyarországi bajnokságot. Közben a békéscsabai csendőrség megkapta a budapesti ügyészség távirati utasítását, hogy le kell *Eperjessy* tartóztatni, így történt, hogy az újdonsült ezerötszáz méteres uszóbajnokot az uszóudában éppen amikor a megnyert verseny után kiszállt a vízből, két csendőr letartóztatta.

A csonka-Szimplon

A vasutigazgató szalonkocsija miatt nem utazhattak harmadosztályu utasok

Noviszadról jelentik: A *Szimplon*-expressz hétfőn délelőtt harmadosztályu kocsik nélkül érkezett meg *Noviszadra*. Azok az utasok, akik harmadosztályu jegyet váltottak és akik — harmadosztályu vasúti kocsik hiányában — nem utazhattak el, hacsak rá nem fizettek jegyükre, hamarosan megtudták, hogy mi a *Szimplon*-expressz megcsonkításának az oka? Az expressz *Szubotica* két harmadosztályu vagonnal érkezett meg, ott azonban az egyik harmadosztályu kocsit *Matics* *Milán* vasutigazgató-helyettes utasítására lekapcsolták és a vasutigazgató-helyettes szalonkocsiját csatolták helyette a vonathoz. A lekapcsolt vagon utasait ázsufolták a másik harmadosztályu kocsiba.

Verbáson a magáramaradt harmadosztályu kocsi »hőnfutott« és így ezt is le kellett kapcsolni. Egészen természetes lett volna, hogy a harmadosztályu utasok, akik elvégre nem tehetek arról, hogy a vasutigazgató-helyettes velük utazott, továbbfolytassák utjukat a másodosztályu, vagy akár az elsőosztályu kocsikban, vagy pedig — a szalonkocsiban. A vasúti szemlélyzet azonban azt követelte tőlük, hogy ha tovább akarnak utazni, akkor fizessék meg a másodosztályu jegy árát. Többen engedtek is ennek a felszólításnak, azokat azonban, akiknek nem volt annyi pénzüik, hogy ráfizethessenek a jegyre, nem engedték tovább utazni. Lemaradtak a verbázi állomáson és nézhettek a *csonka*-expressz és — a szalonkocsi után...

Két perces csenddel

ünnepelte Németország a háboru halottait

Berlinből jelentik: A német nép vasárnap az egész birodalomban a kegyelet adóját rótta le a háboru hősei iránt. A fővárosban az ünnep a birodalmi gyűlés palotája előtt ment végbe, amelyet fekete posztóval vontak be s a homlokzatra ezt a felírást tettek: *Halottaink szelleme örökké él! A birodalmi elnök a kormány valamennyi tagjával megjelent az ünnepen.*

Előbb az evangélikus, majd a katolikus tábort lelkészek mondtak imát, azután *Ebert* birodalmi elnök lépett a szószékre és dicsőítette azokat, akik hősi halált haltak azért, hogy Németország éljen. A birodalmi elnök beszéde után adott jelre 2 percig siri csend támadt. Ugyanakkor országsszerte szintén két percig szünetelt minden vasúti forgalom. Berlinben megállottak a villamoskocsik. A kommunisták meg akarták zavarni az ünnepet, de a rendőrség szétkergette őket. 45 kommunistát pedig letartóztattak.

Minden templomban gyászistentisztelet volt vasárnap délelőtt. Az ismeretlen katona sírjánd és az idegen harcosok berlini temetőjében szintén gyászünnepet rendeztek. Erre az utóbbi kegyeletes aktusra a szövetségközi katonai ellenőrzőbizottság elküldte egy angol, egy francia és egy belga tagját.

A londoni konferencia vitája az angol alsóházban

Macdonald elítéli Franciaország külön akcióját

Londonból jelentik: Az alsóház hétfői ülésén Macdonald miniszterelnök beszámolt a szövetséges hatalmak londoni konferenciájáról. Macdonald ismertette a tanácskozások eddigi lefolyását, a konferencia határozatait és kijelentette, hogy annak eredményeképpen ezentul teljesen új szellem fogja áthatni az egymással tárgyaló feleket. Bejelentette, hogy a németekkel kedden már tárgyalni fognak Londonban a szövetséges hatalmak delegátusai és már kidolgozták ezeknek a tárgyalásoknak az anyagát. Ez az anyag három részből áll: először azokból az egyezményekből, amelyeket a német kormány a jóvá-tételi bizottsággal, másodsor, amelyeket a szövetséges hatalmakkal

kell létrehozni. harmadszor pedig, amelyeket a szövetséges hatalmaknak egymás közt kell megkötniök. Beszéde végén köszönetét és elismerését fejezte ki a konferencián résztvevő delegátusoknak és szakértőknek. A beszéd után Lloyd George kérést intézett a miniszterelnökhöz, hogy mi az álláspontja Franciaországnak külön akcióra való jogosultsága tekintetében. Az interpellációra válaszul Macdonald kijelentette, hogy e tekintetben álláspontja ismeretes még abból az időből, amikor ellenzékben volt és nézete azóta sem változott. Akkor sem szankcionálta Franciaország külön akcióját, most pedig, hogy a kormány élén áll, felelőssége tudatában még kevésbé járulna ahhoz hozzá.

A hannoveri büntetés

Leleplezések Haarmann üzelmeiről — A rendőrség büntársa volt a tömeggyilkosnak

Hannoverből jelentik: A hannoveri szociáldemokrata párt *Volksliste* című lapja Haarmann tömeggyilkos bűntetteiről bővebb felvilágosítással szolgál. Előadja többek közt, hogy Haarmann legfőbb működési tere éppen a rendőrség szeme előtt, a hannoveri pályaudvar környéke volt, ahonnan a tömeggyilkos rendszerint munkanélküli fiatalembereket csalt el a lakásába. Ezek közül aztán kiválogatta a céljaira alkalmas egyéneket, a többi elbocsátotta. A bevált ifjakat szétküldötte a városba, a legtöbbjét az udvari színház környékére, akik az esti órákban a beteges hajlamu férfiakat összebórozták. Azokat az ifjakat, akik a megkivánt célokra beváltak, Haarmann azzal a fenyegetéssel, hogy a törvény szigorúan bünteti a szadista cselekménye-

ket, titoktartásra kényszerítette, akikkel szemben ez a fogás nem sikerült, azokkal Haarmann egyszerűen végzett. A tanuvallomások e tényeket megerősítik. A vizsgálat ilyen irányban folyik, s legközelebb szenzációs dolgokról fogja a leplet lerántani. Amint máris kitűnt, Haarmann üzelmeiben nagyon széles rétegek, sőt a magas körökből is löbberésztettek.

A *Niederösterreichische Arbeiter-Zeitung* szerint a detektív ügyosztály Haarmannak egy olyan sajátkezü feljegyzéséhez jutott, amelynek értelmében a bűnös üzlet megalapítója egy *Olfermann* nevű volt rendőrtisztviselő. Beigazolódott, hogy Müller rendőrtisztviselő a dolgokról szintén tudott, de szemet hunyt, mert ő is állandó vendége volt Haarmann lakásának.

— Beograd és Pozsony között megindul a telefonösszeköttetés. Augusztus 5-étől kezdve a telefonösszeköttetés Beograd és Pozsony között újra megindul. Beogradnak Prágával való telefonösszeköttetése csak augusztus közepe felé kezdődik meg.

— Betiltották a hamburgi kommunista gyűléseket. Hamburgból táviratozzák: A rendőrség betiltotta mindazokat a gyűléseket, amelyeket a kommunisták vasárnap akartak megtartani Hamburgban.

— A méhészeti egyesület vándorgyűlése Verbászson. A verbászi ipar- és mezőgazdasági kiállításal egyidejűleg a vajdasági méhészek egyesülete augusztus 12-én vándorgyűlést tart Verbászson a méhészeti egyesület helyiségében. A gyűlés tárgysorozata a következő: Dr. Resch Ignác csibi plébános, a vándorgyűlés elnökének megnyitó beszéde. Dr. Resch Ignác előadása a méh életéről. Bugarski Milivoj tanító a keletmétrétekről. Nagy József a vajdasági méhészeti lapok szerkesztője a méhészek szervezkedéséről és a méz értékesítéséről. Tosics Zivko igazgatótanító és Reppert Frigyes szekicsi lelkész pedig az anyanevelésről tartanak előadást. A gyűlés után a méhészeti egyesület helyiségében társasébet rendeznek.

— Egy londoni nagyvállalkozó visszakövetelte jótékony adományát, mert nem kapott rendjelet. Londonból jelentik: Egy liverpooli dúsgazdag építővállalkozó beperelt egy jótékonyági egyesületet és visszakövetelt tőle 3000 font adományt, mert az intézmény főtitkára ígérete ellenére nem szerezte meg neki a nemességet és a vele járó kitüntetést. A bizonyítási eljárás hosszúra nyúlt, de még tovább, teljes tizenegy órán át tanácskoztak az esküdtek, majd verdiktjükben kimondták, hogy a jótékonyági egyesület főtitkára tartozik a felperesnek visszafizetni a 3000 fontot, mert ígéretével megtévesztette és lépre csalta. A törvényszék elnöke nem fogadta el az esküdtek igazmondását s kijelentette, hogy az tévedésen alapszik, a fölperest pedig elutasította keresetével, mert tudnia kellett volna, hogy egy jótékony egyesület főtitkára nem képes nemességet kieszközölni.

— Minek sietni? A szubotical főispáni hivatal hétfőn délelőtt impozáns külsejű pecsétetes levelet kapott a kerületi főispáni hivataltól. Az okiratban a kerületi főispám arról a meglepő szenzációról értesítette a szuboticalt, hogy őfelsége a király kinevezte miniszterelnökévé Davidovics Ljubát, aki már meg is alakította kormányát. Mihez tartás végett... Az átirat tartalma természetesen érthető feltűnést keltett a városházán, ahol úgy tudják, hogy ennek a hírnek — a mely valamivel lassabban tette meg a hivatalos utat, mint például az adóbejárási felhívások szokták — csakugyan van némi alapja.

— Hároméves fiu halálos alkoholmérgezése. Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség egészen szokatlan gondatlanságból okozott emberölés ügyében indította meg hétfőn a nyomozást Schirling Tamás kocsis ellen. Schirling ugyanis vasárnap este családjával együtt borozott és közben három éves kisfiának is annyi bort adott, hogy a gyermek súlyos alkoholmérgezés tünetei között, eszméletét veszítette. A gyermeket azonnal a Fehér Kereszt kórházba szállították, ahol hétfőn reggelre meghalt. A rendőrség ezért gondatlanság miatt megindította a nyomozást Schirling ellen.

— Kabaréelőadás Szentán. A szentai műkedvelők vasárnap kabaréelőadást rendeztek a szentai Eugén-szálló nagytermében a Szak sportegylet javára. A kabaréelőadás különösen jók voltak a következő szereplők: Malomjai Klári, Bukovety Imre, Prilics László, Steka József, Butus Győző, Weber Imre, Lazi Manci és Benedek János. Dr. Boschan szellemesen konferált. Előadás után tánc következett.

— 1927-ig nem lehet kivándorolni Amerikába. A most életbe lépett új amerikai bevándorlási törvény értelmében a jugoszláviai kvótát 671 személyben állapították meg. Miután elsősorban a már Amerikában élők hozzátartozói jönnek tekintetbe, azután pedig azok, kiknek már július elseje előtt meg volt a beutazási engedélyük, az amerikai konzulátus elhatározta, hogy 1927. június hó végéig újabb beutazási engedély iránti kérvényeket nem vesz figyelembe.

— A csókai uradalom szegényei. A csókai Léderer-féle uradalmi kastély udvarán mindennap déli 12 órakor nagy sereg rongyos ember ácsorgó a cselédségi ebédlő előtt. A munka rokkant magyarjai, deres tejjel és ősz bajusszal, csupa földszerelmes paraszti ember, akiket kisémmizett az idő és az agrárreform és vénségükre a nyomorúság országtájára kerültek, amely az éhhalál felé vezet. Meg kell irni ezt a megrendítő jelenetet, a rongyos, a fáradt magyarok ácsorgását az ebédlő előtt, ahonnan meleg étel illata árad, ahol a hosszú, kecskelábas asztalok mellett ebédre terítnek nekik. Mindennap itt ad találgatót a környék valamennyi szegénye, éhes, rosszsorsu magyarok, mint a kánaáni menyegző szegényei, arcukon a vénség pókhálója és tiszta kék szemükben az élet derülje csillog. A terített asztal, zaklatott, ninestelen napjaikra a békelességet, a boldog öregséget és a mindennapi kenyeret adja. (m. i.)

— Színésziskola Osziéken. Osziékről jelentik: Az osziéki nemzeti színház igazgatósága elhatározta, hogy az idén színésziskolát létesít Osziéken. Az oktatás a színésziskolában teljesen díjtalan. Jelentkezéseket augusztus hó 20-ig fogad el az igazgatóság.

— Tolvaj cigánykaraván. Noviszadról jelentik: A kupuszina csendőrség értesítette a noviszadi rendőrséget, hogy vasárnap egy cigánykaraván elhajította Bujala Tamás kupuszina gazdálkodó kocsiját. A noviszadi rendőrség megindította a nyomozást és megtudta, hogy a Kupuszinaról menekült cigányok Kamenicánál átkeltek a kompon. Üldözőbe vették őket és hosszas hajszát után a karaván két tagját, Sárközi Márkót és Sárközi Arankát sikerült elfogni. A cigányok beismerték a lopást. A rendőrség átadta őket az ügyészségnek.

— Megszűnt plébániák. Csókáról jelentik: A Farkas Szilárd halálával megüresedett csókai plébániát Molnár László beodrai plébánossal töltötték be, aki már át is vette a plébánia vezetését. A beodrai plébánia megszűnt, mivel a nép szegénysége miatt nem bírja támogatni papját, akinek fizetése olyan csekély, hogy abból nem tudja fentartani magát. Magyarszentmihály után Beodra a második község, amely egyrészt a paphiány, másrészt a fizetések elégtelensége miatt elvesztette plébániáját.

— Közművelődési egyesületet alakítottak a magyarországi németek. Budapestről jelentik: A magyarországi németek közművelődési egyesületet alakítottak. Az egyesület elnökévé Gratz Gusztávot választották. Gratz Gusztáv elnöki székfoglalójában kifejtette, hogy az új egyesületnek a magyarországi németek nyelvi és kulturális törekvéseinek ápolása a feladata.

— Vámszedő utonállók. Djakovórol jelentik: A Djakovó és Vrpölje közötti országoton két felfegyverzett utonálló minden arra haladó kocsi megállit és 10 dinár lefizetése után tovább engedi. A csendőrség keresi a vámszedő utonállókat.

— A Falu rossza Kopacsevon. A kopacsevoi műkedvelő ifjuság augusztus 10-én a nagyvendéglőben színre hozza a *Falu rosszá*t. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

— Egy forint — 30 dinár. Becskerekéről jelentik: A kereskedelmi miniszter a kamarák előterjesztésére rendeletet hozott, amelyben az eddigi ipartörvényben meghatározott bírságok értékét megváltoztatja. Eszerint ezentul a régi törvényben előirt egy korona 15 dinárnak, egy forint pedig 30 dinárnak számít.

Vasuti karambol Futakon

A somboriszemélyvonat összeütközött egy tehervonattal

Noviszadról jelentik: A szombori 8413-as számú személyvonat vasárnap délután félötkor *Stari-Futakon* hibás váltóállitás folytán belefutott az állomáson veszteglő egyik tehervonatba. Az összeütközés következtében a személyvonat mozdonya és két kocsija kislíktott, míg a tehervonatnak négy lizzettel megrakott vagonja összezuzódott. A lizztrakomány kiömlött a pályatestre, amelyet teljesen ellepett, úgy, hogy a vasúti töltés olyan volt, mintha havazott volna.

A sztarifutaki állomás sem a kislíktárol, sem a sebesülésekről nem tett jelentést a noviszadi állomásfőnökségnek és a vasúti orvosokat sem értesítették kellő időben, úgy, hogy a sebesültek nem is részestültek orvosi segélyben. A sebesültek között van a személyvonat mozdonyvezetője, aki az utolsó percig igyekezett elhárítani a veszélyt, de amikor látta, hogy az összeütközés kikerülhetetlen, leugrott a mozdonyról. Sérülése nem súlyos.

Az összeütközés pillanatában az utasok között óriási pánik támadt, mindenki menekülni igyekezett. A tolongásban az összetört üvegszilánkoktól husz utas könnyebben megsérült.

HIREK

— A király szállt vásárol Dallyán. Osziékről jelentik: Mint híre jár, a király Dallyán szállóskertet szándékozik vásárolni. Már ki is van szemelve a dallyai szállóhegyekben egy tizenkét hold kiterjedésű szálló, melyen egy pompás villa fekszik.

— Ujra megkezdik az angol-orosz tárgyalásokat. Londonból jelentik: E hét első felében ismét megindulnak a kereskedelmi tárgyalások az orosz delegációval. Ugy tudják, hogy Rakovszki orosz megbízott, aki a legnagyobb sietséggel repülőgépen utazott Moszkvába, onnan olyan formulát hozott, amely kedvező megoldást ígér a régi állami tartozások szabályozása és az oroszországi angol állampolgárok kártalanítása tekintetében.

— Tanítói kinevezés. A közoktatásügyi minisztérium Jerkovic Zsarkó tanítót Petrovoszelóra nevezte ki.

— A bulgár-görög konfliktus. Szófiából jelentik: A Bolgár Távirati Iroda jelentése szerint a bolgár sajtó az athéni kormánynál történt legutóbbi bolgár közbelépés alkalmával felháborodva ír arról, hogy a görög hatóságok Macedóniában és Kelet-tráciában üldözik a bolgár lakosságot. A lapok a Népszövetség beavatkozását sürgetik. Remélik, hogy a kérdést, amely ma már nemzetközi jellegű, mielőbb megnyugtató módon rendezni fogják és Görögországot rászorítják arra, hogy a megállapodásokban vállalt kötelezettségeinek megfeleljen.

A LEGUJABB ZENEMŐSLÁGEREK:
Jó estét kívánok, megjöttek a temesvári huszárok 12 Din.
A létező legjobb csárdás 12 Din.
Ahogy engem ver az Isten. Várady Aladár legnagyobb sikertelű dala 12 Din.
Meghalok utánad. Kálmán-Györi szenzációs operettje. 2 füzetben 18 Din.
MORAVETZ KIADÁS, MINDENÜTT KAPHATÓK

— **Hangverseny az Újságró Egyesület segélyalapja javára.** A jugoszláviai újságrók egyesülete javára szombaton, augusztus 9-én hangverseny lesz a palicsi Vigadóban. A nagy gonddal és hozzáértéssel összeválogatott műsor a hangversenyt a legnívósabbá fogja avatni. A szereplő művészek a szubotocai zenei élet reprezentánsai **Farkasné Gábor** Nelli tiszta művészete, precízen kidolgozott hangtechnikája, **Reiter** Ilonka csengő szopránja, finoman megérzett dalinterpretációi és **Pátkai** Sándor a Spanyolországba származott szubotocai hegedűművész, akinek nevéhez jelentős külföldi sikerek fűződnek — már biztosítják a sikert. A hangverseny után táncmulatság lesz. A villamosok reggelig fognak közlekedni. A közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik a művésztől iránt.

— **A Weltner-ügyben még nem fejezték be a vizsgálatot.** Budapestről jelentik: A Weltner Jakab ellen megindított hazaárulási ügyben a rendőrség tudvalevőleg több gyorsíró-t hallgatott ki tanúképp arra a körülményre, hogy Weltnernek a szovjetüléscen elmondott beszéde ugy hangzott-e el, amiképp azt az akkori lapok leközölték? A kihallgatott tanúk azt vallották, hogy a szovjetüléseken elhangzott beszédeket Kun Béla sokszor kikorrigálta és éles kifejezésekkel tarkította a beszédek szövegét. Miután megállapítást nyert az, hogy a kérdéses beszédet Bründl Károly dr. gyorsíró-revizor írta le, Bründl-t be fogják idézni és őt is megkérdezik, hogy a leközölt beszéd azonos-e az elmondott beszéd szövegével. Bründl kihallgatása után fog csak dönteni az ügyesség, hogy fentartja-e vagy sem Weltner ellen a vádat?

— **Az árvagyerek hálája.** Petrovoszeléről jelentik: Nagyabonyi Ferenc székelyországi petrovoszelői földműves évekkel ezelőtt egy kis árvát vett magához, akít kevés keresetéből kitaníttatott. **Milánkovics** Nándor — az egykori árvagyerek beváltotta nevelőapjának hozzáfűzött reményeit és a napokban, mint Ferenc-rendi áldozópap tért vissza Petrovoszelóra, jótevője meglátogatására. A meleg családi ünnepély a templomban fejeződött be, ahol **Gauder** István plébános szép beszédben köszönte meg Nagyabonyinak, hogy az árvagyerekből derék embert nevelt a társadalomnak és hű szolgát az egyháznak.

Dr. Vas Antal ügyvéd irodáját Paja Dobanovačkog ulica 10. számú házba (volt Corda Bódog-utca) helyezte át.

— **Csaruga levelez.** Oszijekről jelentik: Stanisavljevics-Csaruga Jovo és másik három halálraítelt társa az oszjeki fogházban várják sorsuk eldőlését. Csaruga még mindig láncokat hord és éjjel-nappal szigoruan őrzik. Könyveket és újságokat kap cellájába és az irást is megengedik neki. Csaruga azonban visszaélt ezzel a kedvezménnyel. Kiderült, hogy Csaruga levelez a külvilággal. Most folytatják a nyomozást, hogy ki továbbította a hírhedt haramia leveleit. Csarugát megbüntették nyolc napi magánzárkára és kemény fekhelyre és megvonták tőle ezidőre az olvasmányokat.

— **Átszervezik a magyar államvasutakat.** Budapestről jelentik: A Máv. átszervezésére vonatkozó tárgyalások első részét hétfőn befejezték. A kormány valószínűleg huzsonöt-harminc millió aranykoronát fog az államvasutak rendelkezésére bocsátani, a reorganizáció érdekében. A Máv. szanálás bizottsága kedden tartja utolsó ülését.

— **Négerok kongresszusa.** Newyorkból táviratozzák: Pénteken folyt le Newyorkban a feketebőrű népek nemzetközi kongresszusa. A kongresszussal kapcsolatban diszfelvonulást is rendeztek, amelyen több mint harmincezer néger vett részt.

— **Az amerikai repülők Izlandba érkeztek.** A berlini lapokhoz érkezett jelentések szerint az amerikai világköri repülők megérkeztek Reykjavikba.

— **Hatvanháromszor repült Moszkva és Königsberg között baleset nélkül.** Königsbergből jelentik: A német-országi repülő-társaság Stobbrook nevű pilótája megdöntötte szombaton a rendszeres repülőjáratok baleset nélkül való repülésének világrekordját. Stobbrook 63-szor tette meg az utat Moszkva és Königsberg között, 100.000 kilométernél többet repült és egyetlenegyszer sem érte baj, sőt még földre sem kellett szállania motorhiba miatt.

— **Sulyos karambol a berlini villamoson.** Berlinből jelentik: Vasárnap délelőtt a steglitz uton két szembejövő villamos-szerelvény nekiment egymásnak. Az összeütközés olyan erős volt, hogy a kocsi kiugrott a sínekből, a két első vagon eleje összelapult és hat utas sulyosan megsebesült.

— **Lefejezte a vonat a pozsonyi kommunista-párt elnökét.** Pozsonyból jelentik: A csallóközi vonat szombat este halálra gázolta Domis Ernő vasuti munkást, a pozsonyi kommunista-párt és a kommunista szakszervezeti tanács elnökét.

— **Gyilkolt egy ösztentannai földbírtokos.** Temesvárról jelentik: Weisenburger János ösztentannai gazdag földbirtokos tanyájáról eltűnt egy 17 éves béresfiú. Az esetet bejelentették a csendőrségnek, a mely azonban eredménytelenül kutatott a fiú után. Az ösztentannai csendőrség nemrég névtelen levelet kapott, amelynek alapján Weisenburger János tanyáján földásták a trágyadombot, körülbelül egy méterre a föld alatt megtalálták a béreslegény holttestét. A hullán több lött sebet találtak. A nyomozás során megállapították, hogy a fiút gazdája, a földbirtokos ölte meg. Weisenburger Jánost az ösztentannai csendőrség letartóztatta.

— **Kerékpárosok balesete.** Rizsányi Pál és Szabó István szubotocai lakosokat, akik hétfőn délután a Bajai-uton kerékpároztak, elütötte egy kétfogatu kocs, amely a lovak elragadtak. Rizsányi sulyosan, Szabó könnyebben sebesült meg.

SPORT

Külföldi futballeredmények. Bécs: Admira—Bécs környéki kombinált 7:2. Jótékonycélu mérkőzés. **Stuttgart:** DFC (Prága)—Stuttgarter Kickers 5:0. **Köln:** Amateur (Bécs)—Kölni kombinált 6:0. **Hamburg:** FC Nürnberg—Hamburger SV 1:1. Erős izgalmas mérkőzés. A jobb csapat az FC Nürnberg volt. **Prága:** Slavia Ziskov—Razlicki 6:1 (2:1).

Középmagyarország — Északmagyarország. Miskolcon vasárnap Középmagyarország csapata mérkőzött Északmagyarország válogottjaival. A mérkőzést, amelynek Észak volt a favoritja. Középmagyarország nyerte meg 1:0 (0:0) arányban. A gólt Farkas. A Szombathelyi AK volt csatára rugta. A mérkőzést Gerő (Budapest) vezette.

A 180 kilométeres kerékpárverseny világbajnoksága. Párisból jelentik: Az amatőrök részére kiírt 180 kilométeres kerékpárversenyben a világbajnokságot a francia **Letur** nyerte meg 5 óra 30 perc 34.2 másodperc alatt.

A pozsonyi konferencia nem hozott döntést. A bécsi futballszövetség kezdeményezésére a napokban Pozsonyban konferencia volt, amelyen résztvettek Magyarország, Ausztria és Csehszlovákia futball-sportjának vezető emberei. A konferencián az amatőrök és professzionizmus kérdése került megvitatásra. Bécs képviselői kijelentették, hogy a három futballországnak együttesen kell rendezni a profikér-

dést, mert különben a futballsport lejtőre jut. A magyar résztvevők kijelentették, hogy egyelőre még nem tudnak állást foglalni. miután a magyar szövetség még ebben a kérdésben nem döntött. A csehszlovák delegátusok hasonlóan nyilatkoztak, úgy, hogy a konferencia végleges határozatot nem hozhatott. A bécsiek, akik nem tudnak belenyugodni a kérdés halogatásába, hír szerint, még az ősz elején újabb konferenciára hívják egybe Magyarországot és Csehszlovákiát.

A Bácska atletikai versenye. A Bácska augusztus 15-én, mint már jeleztük, atletikai versenyt rendez a Sombori uti pályán. A verseny előkészületei nagyban folynak. A rendezőbizottság meghívta az alszövetség valamennyi egyesületét és így előreláthatólag nagy számmal történnek nevezések a versenyekre. A verseny programját még egy versenyszámmal egészítették ki.

Futball-klub alakult Hercegszőlőn. Hercegszőlőn futball-klub alakult, amely már is szép eredményekért el helyi viszonylatban. Két mérkőzést játszott a Koltina SC ellen, amelyeket 7:0 és 1:0 arányban nyert meg.

Vel.-Kikindai Központi Takarékpénztár Rt.

HIRDETMEY.

A folyó évi április hó 6-án tartott rendes évi közgyűlésünk elhatározta, hogy az intézet részvényitkéje az eddigi 750.000 dinárról 1.500.000 dinárra emeltesse fel és ezen művelet végrehajtását, valamint a föltételek megállapítását az igazgatóságra bízta.

Fenti határozat a keresk. Miniszter ur VI. 3301/924. számú határozata által hagyatott jóvá.

Mindezek alapján az igazgatóság a folyó évi július 12-én tartott ülésen elhatározta:

a) hogy 15.000 drb új részvény bocsáttassék ki egyenként 50 dinár névértékben, amelyek az 1925. üzletévben lesznek osztalékigogosultak;

b) a kibocsátandó 15.000 új részvény a régi részvényesek részére 1—1 arányban biztosítottak 75 dinár egységárban és a vonatkozó állami bélyegilleték lefizetése mellett olyképen, hogy a régi részvénytulajdonosok minden három jegyzett és két kifizetett új részvény után 1 drb ingvenrészvényt igényelhetnek;

c) az elővételi jog folyó évi augusztus hó 1-től augusztus hó 15-ig bezárólag a pénztári órák alatt az intézetben gyakorolható, amikor is a régi részvények, illetve az ideiglenes pénztári elismervények lebélyegzés végett bemutatandók.

1. A jegyzés alkalmával minden jegyzett részvény után 20% f. é. szeptember hó 30-án, 40% és f. é. december hó 1-én 40% fizetendő, amely fizetett összegek után a folyó évre 12% kamattal térítetik.

2. Az elővételi jog megszűnte után, vagyis f. é. augusztus hó 15. után jogosítva van az igazgatóság a fennmaradt részvényeket szabad kézből értékesíteni.

3. Aki az elővételi jogot a kitűzött határidőn belül nem gyakorolja és az első részletfizetést nem teljesíti, annak elővételi joga megszűnik.

4. Aki a további befizetéseket, akár elővételi jog, akár új jegyzés alapján a meghatározott időben (1924 szeptember 30. és december 1-én) nem eszközi, arra nézve az elővételi jog, illetve a jegyzési jogból folyó elővők megszűnnek és a már teljesített részfizetések az intézeti tartalékalap javára fordíttatnak.

5. Az új részvények a jogosítottak által kívánt névre állíttatnak ki, de a vonatkozó kívánságok legkésőbb f. é. szeptember hó 15-ig jelentendők be az intézet pénztáránál.

6. Az új részvények a jegyzés alkalmával kiállítandó elismervények bevonása mellett 1924. évi október hó 1-től kezdve az intézet pénztáránál fognak kiszolgáltatni.

Vel.-Kikinda, 1924 július 21.

A Vel.-Kikindai Központi Takarékpénztár igazgatósága

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1924. augusztus 4

Zürich 6.425.

Berlin deviza 50.2—50.4 milliárd márka, valuta 49.7—49.9 milliárd márka.

Bécs deviza 855—859, valuta 851—857.

Prága deviza 40.95—41.45, valuta 41.05—41.55.

—
Noviszadi terménytőzsde augusztus 4. Lanyha irányzat mellett a forgalom megeszappant. Az árakban esések voltak. Buza 6 365—370 dinár. Új buza 385—390 dinár. Árpa 310—320 dinár. Zab 300—310 dinár. Tengeri 275 dinár. Liszt 0-ás GG. 600 dinár, 0-ás G. 530 dinár, 2-es 540 dinár, 5-ös 490 dinár, 6-os 440 dinár, 7-es 390 dinár. Korpa 200—210 dinár.

Chikagói terménytőzsde augusztus 1. A buza az északkanadai időjárásról érkezett kedvezőtlen hírek folytán tartott árfolyammal indult. Nagybbszabású vásárlások, a kivétel megnövekedése, valamint az európai rossz termésjelentések fokozták a szilárdságot. A tőzsdeidő további folyamán északnyugatról újabb kedvezőtlen jelentések érkeztek, amire a hausse-ring fedezési vásárlásokat eszközölt. Zárlatkor nagyobb nyereség-biztosító eladások történtek, ami azonban az árakat nem nyomta le és az irányzat továbbra is tartott maradt. Gabonaárak: Buza 60 librás szeptemberre 122½, buza 60 librás decemberre 135½, buza 60 librás májusra 146½, tengeri 56 librás szeptemberre 114½, tengeri 56 librás decemberre 103½, tengeri 56 librás májusra 104½, zab 56 librás szeptemberre 49½, zab 32 librás decemberre 52½, rozs 56 librás szeptemberre 96 ötnyolcad, rozs 56 librás decemberre 99 ötnyolcad.

Newyorki gabonatőzsde, augusztus 4. Buza őszi vörös 60 librás 145½, buza őszi kemény 148½, tengeri 46 librás 129½, liszt sp. w. cl. 196 librás 565—650.

Beograd, augusztus 4. Zárlat: Páris 4.42, London 369.25, Newyork 83.20, Genf 15.55, Prága 2.4650, Budapest 0.11, Bécs 0.1175, Szófia 62. Valuták: Angol font 365, Dollár 82.25, Svájci frank 15.40. Határidőre kötött devizaüzletek: Páris aug. 31. 4.42, Páris szept. 30-ra 4.47, Genf szept. 15. 15.60.

Zürich, aug. 4. Zárlat: Beograd 6.4250, Páris 28.20, London 23.70, Newyork 534, Milanó 23.30, Prága 15.90, Budapest 0.0069, Bukarest 2.35, Szófia 3.95.

Budapesti értéktőzsde, augusztus 4. Élénkebb forgalom volt a tőzsdén, az irányzat megszilárdult. Tőzsdezárlat: (ezer koronában) Bankok: Angol-magyar 42, Földhitelek. 250, Hazai 156, Szlavon jelz. 55, Lloyd-bank 9, Magyar Hitel 565, Osztrák Hitel 176, Jelzáloghitel 114, Leszámitoló 73.5, Olaszbank 22.75, Keresk. bank 1220. Takarékpénztárak: Belvárosi 25, Egyes. főv. 130, Ált. takaréki 131, Pesti hazai 3530. Biztosítók: I. Magy. Bizt. 8500, Fonciére 195. Bányák és téglagyárak: Beocsini 1000, Borsodi 108, Szentlőrinci 56, Magnezit 2150, Ált. közsémb. 3135, Salgó 570. Nyomdák: Athenaeum 133, Franklin 75, Globus 31. Vasművek és gépgyárak: Gróf Csáky 13, Gazd. gép 150, Fegyver 1415, Ganz Dan. 3030, Ganz vill. 1525, Kistarcsai 44.5. Ált. gépgy. 27, Magyar acél 245. Különte vállalatok: Ált. gázizzó 9.5, Ált. légszesz 450.

Horavetz zene-műkereskedés

Timisoara (Temesvár, Románia)

Világvárosi nívóju szaküzlet. Bármilyen zene-műre van szüksége, kérje egy lapon, gyorsan pontosan és a legolcsóbban kapja tőlünk. Jegyzékek ingyen. 989

MARIOLA

ARCKRÉM NAPPALI HASZNÁLATRA
ARCPOMÁDÉ ÉJJELEI HASZNÁLATRA
ARCPUDER HÁROM SZINBEN

ZETA

a legkitűnőbb
arcápoló szerek

NYILTTÉR.

Alulírottak fájdalomteljes szívvel jelentik, hogy forrón szeretett édesanyjuk, illetve nagyanyjuk

özv. Schöffner M. Mórné
sz. Fuchs Netti

77-ik életévében, folyó évi augusztus 3-án este 9 órakor az Urban csendesen elhunyt. Drága halottunk földi maradványait f. évi augusztus hó 5-én d. e. 9^{1/2} órakor helyezték örök nyugalomra a bajmoki izr. temetőben.

A Mindenható Isten adjon neki nyugodalmas pihenést!

Goldsmann Gáborné Schöffner Hermin, Schöffner Zsigmond, Miklós Dánielné Schöffner Vilma, Schöffner L. Béla, Schöffner Nándor, dr. Schöffner Mátyas gyermekei, Novák Vilma, Stern Irén, Stern Jolán, Kunez Margit, Michl Tekla, Hegyi Ilona menyei, Goldsmann Gábor, Miklós Dániel vejei, Lázár Julia, Lázár Lajos, Schöffner Tibor, Schöffner Margit, Schöffner Mirko unokái.

Zejednički oglas dražbe.

Potpisani kr. sudski izvršitelj s ovim oglašava' da na osnovu rešenja novokanjiškog kr. sreskog suda br. 1940 i 2502/1924. u korist po Dr. Mihajla Bodnar advokata u Novoj-Kanjiži zastup. Gjeno Komloš i Sekelj i Eksport Trgovina za Hranu d. d. — protiv Maksa Gergelj iz Novokanjiže radi 17248 D 47 p i 57724 D 80 p na osnovu rešenja novokanjiškog sreskog suda br. Gn. 1091 i 1290/1924. dalji postupak je odredio dražba u korist ovrhoditelja na licu mesta, to jest u opštini u Novoj-Kanjiži kod kuće u trgovačkoj radnji i u magazinu ovršenika, rok: 14. avgusta po podne 4 sati t. g., kojom prilikom će su se zaplenute pokretnine, kao: pisaća strojka, bicikla, novčani ormar, sobni nameštaj i t. d. po §§. 107. i 108 čl. LX najvećoj ponudi uz gotov novac, eventualno ispod procenjenoj vrednosti na javnoj dražbi prodati.

Nova-Kanjiža, 22. jula 1924.

A. Djurković
kr. sudski izvršitelj

Izvr. br. 380/1924.

Dražbena objava.

Dolepotpisani sudski izvršilac, u smislu §. 102. zak. čl. 1881 ovim objavljuje, da će se usled rešenja vel. kikiđskog sreskog suda br. 2295/1923/2 u korist poverioca Djule Bizonja iz Vel. Kikiđe zastupanog po advokatu Dru Vilemu Šiseru iz Vel. Kikiđe protiv dužniku iz Vel. Kikiđe na javnoj prodaji prodati popisane pokretnine u zapisniku od 11 juna 1924 g. i procenjene u vrednosti od 7850 dln. a koje se sa- stoje od predmeta: 2 dvoravnika sa natpisom „ZHJR, HNI-2“, 1 lanac, za merenje zemlje od 10 hv., 1 par hami sa uzdicama, 1 par kola bez levča, 4 točka za karuca, 1 kaca od 300 št., 15 kokošaka, 3 pačke, 1 plišan divan, 1 kredenc sa mramorom, udjene slike sa natp. „Salai“, 1 pisaći stol, 1 politiran šifoner, 1 otoman.

Po rešenju vel. kikiđskog sreskog suda br. 954-1924 odredjena javna prodaja, radi podmirenja glav- nice od 2000 din. na ovaj od 7. jula 1923. god. pripadajućih 5% kamata i do sada ustanovljenih troš- kova u iznosu od 1413 din. održaće se:

14. avgusta 1924. god. u 10 sati pre podne na licu mesta u Vel. Kikiđu u smislu §§. 107 i 108. zak. čl. LX, 1881 po naplati kupoprodajne cene u go- tovom, a u slučaju nužde i ispod procenjene vred- nosti prodati.

U Vel. Kikiđi, 27. jula 1924.

Božidar Mišković
sudski izvršilac.

ZSÁK PONYVA ZSINEG

Tüzoltó és kerti tömlök, hevederek, len, lisztes, gabonás és szalmazsákok. **GAZDASÁGI KÖTÉLÁRU** prima bácskai kenderből. Torna felsze- relések, hintaágyak. Gerebenezett 6-os kender kötelesek részére.

SZILÁGYI és TÁRSÁNÁL
Subotica I., Senoe ulica br. 10.

Árverési hirdetemény.

A „Subotical Önségélyző Szövetkezet“ zálogintézeténél a f. é. május 31-ig rende- zést nem nyert zálogtárgyak folyó hó 5-én kedden d. u. 3 órakor az intézet helyisé- gében tartandó árverésen eladatnak. 5749

VALÓDI ZEISS

SZEMÜVEG
5591

Kapható:
Deutsch Izidor
optikusnál
Subotica

Javításokat vidékre isazonnal

Nap és esőernyők

nagy választékban, legol- csóbb árakon. Ernyők mo- dernizálása, áthuzása és ja- vitása legolcsóbban eszkö- zöztetik STEIN I DRUG Subotica, Aleksandrova u. 11

Valódi Kína ezüst
RIDIKÜLÖK
melyen leszállított áron kaphatók

Ádám ókszerésznél
Subotica, Rudics ul. 12.
Sugár-fűszeres ház.

ZONGORÁK
pianinók dus választék- ban gyári áron, hang- szerek és alkatrészek nagyban és kicsinyben 2469 kaphatók
PRÁGAINÁL
VEL-KIKINDÁN.

„PRIMARIUS“

Első

Subotical Vegyészeti Iparművek Subotica
Műszaki osztálya vállal garancia mel- lett hosszú évekre szóló tetőfedési és elszigetelési munkálatokat saját gyártmányu „PRIMARIUS“ kaucsuk- bőrlemezzel.

Gyárunk felvilágosításokkal és költségvetésekkel díjmentesen szolgál.
TELEFON: 885.

SVÁJCI SZITASELYMEK SVÉD GOLYÓSCSAPÁGYAK

Kaphatók:
Kemény Gyula műszaki cégnél Subotica
TELEFON: 29. 2240

Weitzenfeld és Társa

Alapitva: 1902. Subotica Telefon 190 sz.

Táviratcim: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota.

Telep: Sentai put.

MOQUETTE-, COBELIN- és SELYEM BUTORHUZATOK
PATENT ROLETTA RUDAK

AJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TÜZOLTÓ- és KERTI TÖMLÖKET, UJ LISZTES, GABONÁS, GYAP- JU-, TOLL-, KOMLÓ- és SZALMAZSÁKOKAT, MATRAC- és ROLETTA SZÖVETEKET JUTÁ- BÓL és LENBŐL, MINDENNEMŰ HÁZIVÁSZ- NAT, ZSINEGET, KÖTELET és HEVEDERT

PONYVAELADÁS és KÖLCSÖNZÉS

Óvja vagyonát és birtokát a tüztől!

A ba nem biztosított s megtéríthetetlen tárgyakat kötelessége mindenkinek a tűzkár ellen megvé- deni. Mielőtt házat, gyárat, műhelyét stb. tüztőló készülékkel felszerelné, kérdezzen meg szakembert. Sok ezer bebizonyult esekben fojtotta el a tüzet a

„MINIMAX“

s mentett meg vagyont, életet. Vezérképviselő:
STEFFEN EBERHARD, NOVI-SAD
Futoški put 82.

MÉHÉSZETI ÜGYEKBEN

INGYEN TANÁCSOT AD
méhesek berendezését, méhek beszerzését, a mé- hek szakzerű kezelését részsedésre elvállalja. Méheket, mézet, viaszt bizományi értékesítésre bankgarancia mellett átvesz **NAGY JOZSEF** a „Vajdasági Méhészeti Lapok“ szerkesztője
Stari-Bečej. 2341

BÓRLAKOT

Bőrapreturákat, „Brillanss Gloss“-t szerszámvikszet és nyeregzsappant 1/2-1/4 kg.-os dobozokban
Eugen Kalmár, Kemička Industrija Subotica
Zmaj Jovin trg br. 5.

BEGRADBAN

okvetlenül keresse fel
LÉWY M. ELIÁS, KOSER ÉTTERMÉT
Jakšičeva 11. (Tőzsdével szemben)
MAGYAR KONYHA.

I.-a MESZET

SZÁLLIT
SJEDINJENE KREČANE D. D.
EGYESÜLT MÉSZMŰVEK R. T.
ZAGREB, VLAŠKA ULICA 40. SZÁM
TELEFON 69 és 21-30.

novi-marofi és oćurai modern berendezésü mészműveiből. Trágyameszet poralakban. Havi teljesítmény cca 150 vagon. 5043

WEISZ JENŐ kefeárugyára

Subotica, Telefonsz. 188.
AJÁNLJA
KITŰNŐ MINŐSÉGŰ VERSENYEN KIVŰLI KEPE, ECSET, SEPRÓ, MALOMKEPE GYÁRTMÁNYAIT

Legutóbb szab. találmány! Kiváló újdonaság!

B. O. B. BETON PÉNZ- SZEKRENYGYÁR R. T. VUKOVAR
Táviratcim BOB Vukovar Int. telefon 66

Gyárt és szállit minden kivitelben **AGÉLBETONPÉNZSZEKRENYT AKTASZEKRENYEKET TRESSORAJTOKAT STB.** a legszebb és legszolidabb kivitelben Vezérképviselőt és egyedárusítót Jngosálvta részére:

GOLDSTEIN ÁRMİN ügy. és biz. iroda, VUKOVAR
Képviselőt és bizományi raktára **KRAUSZ EDE** butorkereskedő, NOVISAD Feltétlenül tüzbiztos!
„REKA“ ügyészi iroda, NOVI-VREBAS Teljesen beőrszabatos!
IK. PANIĆ, BEGRAD, TOPLIĆIN VENAC 19

HÁZASSÁG

Gazdasági iskolát végzett 24 éves fiatalember, kinek 100.000 K-t érő méhészte van, keresi oly kedves leány ismeretségét nősülési célból, kinek legalább hasonértékű hozománya lenne. Leveleket »Komoly szándék« jelígre a kiadóba. Titoktartás biztosítva. Csak teljes című levelekre válaszolok. 5746

Belsőülne vagy megfelelő hozománnyal megnősülni érettségizett, 26 éves, izraelita fiatalember. Leveleket »Avenir je ligere« Novisad postrestante.

Házasságközvetítési ügyben méltóztatások lapunkra való hivatkozással bizalommal Faragó Jenő elismerten uri és diszkrét, előkelő irodájához fordulni. Budapest, Népszínház-utca 16. Díjtalan felvilágosítás. Céglélesztelen levelezés. Megbízások Jugoszláviából, Romániából, Slovenskóból és Magyarországból. 5722

UJI UJI

FRANCIA SZABÁSZ

a SZABÓMUNKÁSOK TERMELŐ SZÖVETKEZETÉBEN Subotica Jelašičeva u. 9.

Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

FOGLALKOZÁS

Borbélysegéd állandóan elmenne kisegíteni szombat és vasárnap. Cim a kiadóban. 5765

Intelligens, független fiatalasszony elmenne magános urhoz, urnőhöz, esetleg kisebb családhoz házzvezetőnek, anyahelyettesnek. Jó bizonyítvánnyal rendelkezik. Szíves megkereséseket »Házias« jelígre a kiadóhivatal továbbít. 5638

Fogtechnikust, csakis perfect arany- és kautschukmunkást, lehetőleg azonnalra keres Schäffer dentista, Subotica. 5673

Ügyes masamód felvétetik Hirthnél, Lifka-mozi mellett. 5650

Papucsos-segédet felveszek állandó munkára. Szinkó István lábbelikészítő Senta, Regdon-porta 186 5728

Építetők figyelmébe!!

Kérjen bármely bácskai állomásra ajánlatot téglá szükséglete beszerzése előtt

Kovács Antal téglagyárosító Subotica

Borbélysegédeket díjmentesen vidékekre is elhelyez. Fodrász uraknak állandó összeköttetést kéri Ficsor illatszertár, St-Kanijža. 5686

Fourres-munkást, elsőrendű erőt, felveszünk. Ruftestvérek, Subotica. 5737

Okleveles tanítónőt keresünk nevelőnőül birtokra, aki két kis leánykát a magyar tagozatu IV. elemre előkészítené s levizgáztatná. Fizetési igény megjelölésével, bizonyítványt és fényképet kérek. Németül tudók előnyben. Cim: dr. Brestyánszky földbirtokos, volt rfőkaptány, Žednik (Bačka).

Teslici Retorta Faszén

Bácskai vezérképviselet: **Ludwig Hubert** Novisad Željeznička ulica 19 3667

Keresünk perfect német, magyar, esetleg egy német és egy magyar gépés és gyorsírónt. Ajánlatok Barsel d. d. nyújtandók be

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címzés kérésre számított. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állatkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkódokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

Evdészkozókat, tálcákat, disztárgyakat, bicikliket, gyermekkocsikat és egyéb cikopott, rozsdás fémtárgyakat **ujja nikkelez** **TENNER optikus és orvosi műszerész** Subotica, Kr. Aleksandra ul. 11. 5529e

Gyógyszerészyakornokot keresek gyógyszerertáram részére teljes ellátással. Ajánlatot Balogh Kornél gyógyszerész, Mali-Idioš, kér. 5764

Fogtechnikusnő, perfect munkaerő, akinek esetleg saját laboratóriuma van, jó fizetéssel és ellátással sürgősen kerestetik. Ajánlatok Doktor Reitler Prizren, Bakterologična stanica kéretnek. 5766

VÉTEL-ELADÁS

Villanymotor. 50 HP, Chemnitz gyártmányu, alig használt, jutányosan eladó. Freund Károly, Bačko-Petrovoselo. 5657

Teherautó pótkocsival osztrák Fiat, Wien, 38 HP, gummiabroncsoszással, kifogástalan, üzemképes állapotban, 66.000 dinárért eladó. B. Šrifel, Bielovár, Prilaz 3. 5718

Cserép szalagprés, 2. számu, Hirsch és Frank gyártmányu, alig használt, kitünő állapotban, levágó asztal, téglá, falc-cserép és holdfarku szájnvilásokkal. Ugyancsak egy szénprés különböző formákkal, ugy kézi mint erőtáviteli meghajtásra használható, jutányos áráért eladó. Freund Károly, Bačko-Petrovoselo. 5654

Nagyobb gyakorlattal rendelkező ügyes, varrni tudó **szijgyártósegédet** felveszek. Lószerszám- és nyeregüzlet, Novisad, Dunavska ulica 20. 5738

KISS ZÁLOGINTÉZETE mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zalogból visszamaradt tárgyak állandóan olesón eladók. I. Bogovičeva (Kinizsi) ulica 12. 5692

KÉRJEN

CIPŐKRÉMET!

GYÁRTJA: **Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika D.D.** NOVISAD

Modern új ház azonnali beköltözködéssel eladó. — Bővebbet Jovan Sijačić fatelenén. 5635

Hajdu István

pékkemence építőmester Novisad, Ustavskau. 42 Elvállal mindennemű **herd és pékkemence** szakzerű építését 5675

Egy 30-as Astra szívógáz Máv-motor jutányos áron eladó. Back Elek, Bačka-Topola. 5701

Somborban, Sontai-ut 12. szám alatt, egy teljesen új modern háló- és egy szalon-garnitúra 15.000 dinárért, elköltözés miatt sürgősen eladó. 5697

Szővőszék, 15 kg legfinomabb gyapjúpamut: ugyanott egy Hugó-féle finola eladó. Bővebbet dr. Szántó Miklósnál Sombor. 5745

Szalagfűrész, 65 cm vastagságig vág, 10.000 dinárért eladó. Silák István bognár, VIII. Homokiskola. 5748

7/20 HP Laurenz-Clement automobil, négyvöléses, új gumikkal, 25.000 dinárért eladó. Bővebbet dr. Szántó Miklós, Sombor. 5744

14 HP szívógázmotor, üzemképes, alig használt, egy Indrich kódarálóval, eladó. Bővebbet Német József Sombor, Beogradska ulica 23. 5743

Bačko-Gradišten, a takerépképző épületében, raktározott, használt, 5/4, 1/2, 3/4 gázcsövek, egy acetilénfejlesztőgép féláron eladó. Cim: Lovási István, St.-Bečej. 5760

Családi ház eladó, szeptember 15-én átvehető. — Kumičičeva ulica (Dezső) 53. 5767

Garantált tiszta akácmező 30 és hárs-mező 25 dinár kilogrammonként detailban is eladó. Bénéis, Kumičičeva ulica 3. 5752

Motorkerékpár, Zündapp, 2 1/4 HP, helyből induló, két sebeséggel, kuplunggal, új gumikkal, keveset használt, elfogadható áron eladó. Üzemben megtekinthető. Sombor, Florianova ulica 20. 5761

KÜLÖNFÉLE

Közékoru, intelligens izr. özvegy uriaszony, saját házzal és üzlettel, társulna hozzáillő uriemberrel. Megbízást Közvetítő-iroda Subotica, Agina ulica 11.

KÖLNI VIZ

„FIFI” készíti **Pintár gyógyszerár** nyolc aplom mellett Subotica

2—3 szobás, modern, tágas, fürdőszoba, konyha, éléskamrával, lehetőleg a központhoz közel fekvő lakást keresek legkésőbb szeptember 15-iki beköltözéssel. (Lelépést fizetek.) Esetleg vennék ugyanilyen lakónélküli kis családi házat. Cim a kiadóban. 5621

100.000

din. készpénzzel

társulnék oly kereskedelmi vagy ipari vállalathoz, ahol tevékenységgel résztvehetnék az üzletben. Érdeklődést a kiadó „Komoly” jelige a att továbbít. 5733

Butorozott szoba magános urnak kiadó. Cim: I. Stosova ulica 8. 5741

2—3 diák teljes ellátással uri családnál felvétetik. Cim a kiadóban. 5740

Üzlethelyiség mellékhelyiségekkel, kevés pénzzel, azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 5763

SZENTI és VIRÁG

épület- és butorgyára, Subotica Sudarevičeva ul. 66. Telefon 383.

Legmodernebb gépekkel felszerelt helyiségeiben készít asztalos-, lakatos- és parkettázási munkákat és teljes lakberendezéseket a legmodernebb kivitelben és az ország bármely területére jótállás mellett szállít. Tisztviselőknek részletfizetési kedvezményt ad. 3741

Figyelmeztetés az eredeti Radoš S. Nedić-féle valódi zajecsbári málnaszörp-eladókhoz és fogyasztókhoz.

Figyelmeztetem a t. fogyasztókat, hogy eredeti málnaszörpöm csak közvetlen nálam vagy utazómnál, **Lere Miklós** urnál vagy **Braić és Társa** rumpi cégnél rendelhető meg és kapható. Az **Eckstein Simon** novisadi és **Valežavijevics Milán** sombori kereskedők által árusított málnaszörp nem valódi zajecsbári g ártmány, ezek a gyártmányok csak azzal az etikettel vannak ellátva és ezzel azt a látszato akarják kelteni, hogy az ő általuk forgalomba hozott málnaszörp az én gyártmányom. Ez annál inkább nem igaz, mert nevezettek nem vásárolnak tőlem málnaszörpöt, én nem is adok el, hanem azt akarják, hogy mesterségesen készített málnaszörppel tönkretegyék az én gyártmányaim jó hírnevét.

Az én málnaszörpöm már évek óta nemcsak Szerbiában, hanem az egész országban mint az egyetlen kitünő és legjobb szörp van elismerve, aminek legjobb bizonyítéka az, hogy 12 év óta szállítok az udvarnak is és ezzel megszereztem az udvari szállító címet, ami az én általam forgalomba hozott málnaszörp minden egyes üvegén levő címkéből is megállapítható. A közönségnek érdekében áll, hogy a vásárlás előtt meggyőződjék, hogy eredeti zajecsbári málnaszörpöt vásárol-e, nehogy értéktelen utánzatokra dobja ki pénzét.

Radoš S. Nedić kir. udvari szállító, gőzüzemű málnaszörp gyára, Beograd, Stiška ulica 1. — Telefon 378.

A VII. BÉCSI

NEMZETKÖZI VÁSÁR

1924. SZEPTEMBER 7—14.

Legbiztosabb bevásárlási alkalom minden szakmának **DUS VÁLASZTÉK. VERSENYNELKÜLI ÁRAK.**

AZ 1924. ÉVI TAVASZI VÁSÁR NAGY SIKERE:

100.000 BEVÁSÁRLÓ
BÉCS VÁROS NAGY ZENE- és SZÍNHÁZI ÜNNEPE

FELVILÁGOSÍTÁSOK:

BÉCSI VÁSÁR WIEN VII.

továbbá a tiszteletbeli képviseltek és hivatalos felvilágosítóhelyek utján.

SUBOTICA:

Első Jugoszláv Szállítási R. T. Schenker & Co.,

RAKTÁRON

KERAMITLAPOK, GIPSZ, CHAMOTTÉGLA és LISZT

ÁRPÁDFY JENŐNÉL

SUBOTICA, PAJE DOBANOVAČKOG UL. 5.